

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ปีที่ 10 ฉบับที่ 1
พ.ศ.2560 ฉบับ ย้อนแย้ง ระหว่าง เหลื่อมล้ำ เป็นฉบับที่รวบรวม
บทความที่กล่าวถึงอำนาจในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นบนพื้นที่
ของผู้คนแต่ละกลุ่ม แต่ละองค์กร แต่ละชาติพันธุ์ที่ถูกสร้าง
จากคนและเทคโนโลยี อำนาจได้ถูกสร้างและแสดงตนในหลากหลาย
รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการครอบงำ/การย้อนแย้ง กดทับ/ระหว่าง และ
เหลื่อมล้ำ/เสมอภาค อย่างไรก็ตามการต่อรองกับอำนาจในสถานะ
ต่าง ๆ ก็เป็นประเด็นที่ถูกกล่าวถึง สำหรับวารสารสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ฉบับนี้ประกอบไปด้วย 5 บทความ

เริ่มต้นด้วยบทความแรกของ นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ เรื่อง
“การให้ความหมายเจ้าพ่อพันท้ายนรสิงห์: ความย้อนแย้งระหว่าง
คติชาวบ้านกับอุดมการณ์ราชการ” เป็นงานวิจัยภาคสนามที่
ผู้เขียนศึกษาความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของคนท้องถิ่นในตำบล
พันท้ายนรสิงห์และตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
ที่มีต่อศาลพันท้ายนรสิงห์ ที่เชื่อมสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์และ
คติความเชื่อทางวัฒนธรรมมาเป็นฐานความคิด นำไปสู่การเกิดทุน
เคารพบูชาพันท้ายนรสิงห์ในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์จนกลายเป็น
ระบบความคิดและอำนาจที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตใน
สังคม กระบวนการสร้าง “ความรู้” ภายใต้ระบบราชการ และ

กระบวนการสร้าง “ความรู้” ในปฏิบัติการของชาวบ้าน ที่ยังคงดำรงอยู่ท่ามกลางการต่อรองความหมายแบบราชการกับแบบชาวบ้าน

บทความที่สอง เรื่อง “สภาวะของชีวิตที่อยู่ ‘ระหว่าง’ ของกลุ่มคนสยามภายใต้เขตแดนรัฐชาติมาเลเซีย” โดย ศิโรนี โต๊ะสัน เป็นงานศึกษาภาคสนามและบททดลองเสนอที่ต้องการวิเคราะห์สภาวะของชีวิตที่อยู่ “ระหว่าง” ของกลุ่มคนสยามในประเทศมาเลเซียกับการดำเนินวิถีชีวิตไปมาระหว่างรัฐ 2 รัฐ อันหมายถึงประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย ซึ่งผู้เขียนมองว่าความพยายามสร้างอัตลักษณ์ความเป็นไทย เป็นกลไกการต่อสู้หรือต่อรองหนึ่งในการดำรงอยู่ท่ามกลางสังคมพหุลักษณะภายในประเทศมาเลเซีย ขณะที่ในมุมมองกลับกันเป็นภาพ “นิ่ง” ที่ถูกศึกษาและเล่าเรื่องราวอย่างซ้ำไปซ้ำมา จนทำให้พื้นที่และกลุ่มคนสยามที่อาศัยอยู่นั้นถูก “แช่แข็ง” ท่ามกลางการเลื่อนไหลและแปรเปลี่ยนในกระแสโลกาภิวัตน์

บทความที่สามเรื่อง “เส้นทางความเหลื่อมล้ำของชาวเลชุมชนหาดราไวย์ จังหวัดภูเก็ต โดย ศิรินันต์ สุวรรณโมลี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งผู้เขียนได้วิเคราะห์สภาพความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นกับชุมชนชาวเลหาดราไวย์เพื่อชี้ชวนให้สังคมมองประเด็นปัญหาความเหลื่อมล้ำไม่เป็นธรรมแล้วร่วมกันสร้างความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาและการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย พร้อมกับนำเสนอความรู้และเครื่องมือในการนำไปสู่ความเป็นธรรมจากโครงสร้างปัญหาของเครือข่ายชาวเลอันดามัน

บทความที่สี่เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนหญิงในพื้นที่นครบาล” โดย

พิชิต พันธ์วัฒนา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานพนักงานสอบสวนหญิง 73 ราย พบว่า ประเด็นที่สำคัญคือ หากปฏิบัติตามบรรทัดฐานองค์การมากเท่าไร ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจะต่ำลง พฤติกรรมต่าง ๆ ของพนักงานสอบสวนหญิงที่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานองค์การ เช่น การปฏิบัติตามส่วนใหญ่แต่ไม่ตรงความคิดเห็นตน การเปลี่ยนความคิดให้เข้ากับคนส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบบต่อระดับความผูกพันของพนักงานสอบสวนหญิงที่มีต่องานสอบสวนอย่างมีนัยสำคัญ

และบทความที่ 5 เรื่อง “บทบาทครูกับนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่” โดย บุปผา ทองสาย และ ชัยรัตน์ จุสปาโล ผู้เขียนนำเสนอบทบาทของครูผู้สอนในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ครูผู้สอนต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในยุคดิจิทัล ครูจำเป็นต้องใช้เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน พัฒนาสื่อการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและการกระทำต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและความรู้ที่ยั่งยืน ดังนั้นผู้เขียนได้เสนอบทบาทของครูผู้สอนกับทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูควรมีลักษณะแบบ T-Teacher

ปิดท้ายเล่มด้วยบทปริทัศน์ของ กษมา จิตต์ภิรมย์ศรี ได้แนะนำหนังสือเรื่อง “Multilateral Institutions: A critical Introduction” เขียนโดย Morten Boas และ Desmond McNeill ตีพิมพ์ในปี ค.ศ.2003 (พ.ศ.2546) ซึ่งกล่าวถึงต้นกำเนิดสถาบันหรือความร่วมมือในระหว่างประเทศแบบพหุภาคี

(Multilateral Institutions) และปัญหาที่เกิดขึ้นในสถาบันฯ พร้อมชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งตั้งข้อถกเถียงทางด้านทฤษฎีเกี่ยวกับนิยาม และการอธิบายปรากฏการณ์ของการเกิดขึ้นมาของสถาบันความร่วมมือแบบพหุภาคี พร้อมกับยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงเป็นกรณีศึกษาในการอธิบายและสื่อสารถึงอิทธิพลนำของมหาอำนาจในการทำให้เกิดภาวะล้มเหลวในการทำกิจกรรมการพัฒนาของสถาบันความร่วมมือแบบพหุภาคี พร้อมชี้ชวนให้เกิดทำการปฏิรูปจากภายใน เพื่อความมีประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมต่อไปในอนาคต และเป็นการลดการแทรกแซงทางการเมืองจากมหาอำนาจที่เป็นสมาชิกของสถาบันฯ

อาจกล่าวได้ว่าวารสารฉบับย้อนแย้ง ระหว่าง เหลื่อมล้ำนี้ต้องการให้สภาพที่สะท้อนปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่อยู่ในสภาวะอิมคริมภายในใต้เงามืด เบียดขับและกดทับ ผู้คนในสังคมต้องค้นหาพื้นที่หรือหนทางใหม่ให้กับตนเอง ด้วยเหตุนี้วารสารฉบับนี้จึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน โอกาสให้นักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้เผยแพร่บทความที่มีประโยชน์และคุณูปการต่อสังคม อีกทั้งผู้อ่านได้ลิ้มรสอาหารทางความคิดผ่านตัวอักษร และนำไปสู่การต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป

บรรณาธิการ

มิถุนายน 2560